

Araştırma Makalesi / Research Article

Dijitalleşmenin Muhasebe Meslek Mensupları Üzerindeki Etkisinin Teknoloji Kabul Modeli ile İncelenmesi: Antalya İli Örneği*

Zeynep Işık¹, Mehmet Gençtürk²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, İşletme Anabilim Dalı, Isparta, 32000, Türkiye, 0000-0002-3471-1041

² Süleyman Demirel Üniversitesi, İşletme, Isparta, 32000, Türkiye, 0000-0002-2608-7664

Öz

Dijitalleşme ile gelen teknolojik yenilikler neticesinde değişimler ortaya çıkmaktadır. Bu değişimlerden etkilenen mesleklerden birisi de muhasebe mesleğidir. E-uygulamaları beraberinde getiren dijitalleşme muhasebe meslek mensuplarını da etkilemiştir. Bu çalışmanın amacı dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisini teknoloji kabul modeli ile incelemektir. Çalışmada 406 muhasebe meslek mensubunun katıldığı bir anket uygulaması yapılmıştır. Muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme etkisini görebilmek için, dijitalleşme etkisini katılımcıların demografik bilgilerine göre ölçen 14 hipotez belirlenmiştir. Araştırmaya katılım sağlayan muhasebe meslek mensuplarının; dijitalleşmeye yönelik algı düzeylerinin belirli başlıklar altında toplanarak daha kolay analiz edilebilmesi için ve ölçekteki ifadelerle verilen cevaplar neticesinde ulaşılan verilerden elde edilen çok sayıda değişkenin daha az sayıda ve belirli değişkenler ile ifade edilebilmesi için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Analiz sonucunda 4 faktör altında toplanan ifadeler yer alarak çalışmaya yön vermiştir. Ulaşılan sonuçlara göre muhasebe meslek mensuplarının, dijitalleşmenin getirdiği yeniliklere uyum sağlamakta olduğu görülmüştür. Zaman tasarrufu sağlanması, hatalı işlem sayısının azalması, muhasebe işlemlerinin verimliliğinin artması dijitalleşmenin muhasebe mesleğine pozitif etkileri arasındadır. Çalışmada ayrıca muhasebe mesleğinde dijitalleşme gereğince bilgilerin teyit edilmesinin gerektiği, aksi durumda zarar örneklerinin ortaya çıktığı sonucuna varılmıştır. Çalışmanın sonuçları, muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmenin muhasebe mesleğine yönelik yeniliklerini büyük oranda benimsediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijitalleşme, Muhasebe Meslek Mensupları, E-Uygulamalar, Teknoloji Kabul Modeli.*

Investigation of the Effect of Digitalization on Accounting Professionals with the Technology Acceptance Model: The Case of Antalya Province

Abstract

Changes occur as a result of technological innovations that come with digitalization. One of the professions affected by these changes is the accounting profession. Digitalization, which brings with it e-applications, has also affected professional accountants. The aim of this study is to examine the impact of digitalization on professional accountants with the technology acceptance model. In the study, a survey was conducted with the participation of 406 professional accountants. In order to see the digitalization effect of professional accountants, 14 hypotheses were determined that measure the digitalization effect according to the demographic information of the participants. Professional accountants who participated in the research; Explanatory factor analysis was applied in order to analyze the perception levels towards digitalization more easily by collecting them under certain headings and to express the many variables obtained from the data obtained as a result of the answers to the statements in the scale with fewer and specific variables. As a result of the analysis, statements grouped under 4 factors guided the study. According to the results obtained, it has been seen that professional accountants are adapting to the innovations brought by digitalization. Saving time, reducing the number of erroneous transactions, and increasing the efficiency of accounting transactions are among the positive effects of digitalization on the accounting profession. The study also concluded that information must be confirmed in accordance with digitalization in the accounting profession, otherwise examples of damage may occur. The results of the study show that professional accountants have largely adopted the innovations of digitalization for the accounting profession.

Keywords: *Digitalization, Professional Accountants, E-Applications, Technology Acceptance Model.*

* Bu makale yazarlar tarafından "Dijitalleşmenin Muhasebe Meslek Mensupları Üzerindeki Etkisinin Teknoloji Kabul Modeli ile İncelenmesi: Antalya İli Örneği" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir. Zeynep Işık/ zeynep.isk97@gmail.com

1. Giriş

Dijital dönüşüm, sayısallaştırma, büyük veri, veri depolama, elektronik süreçler dijitalleşme ile ilgili kavramların başında gelmektedir. Dijital teknolojilerin insan hayatının bir parçası haline gelmesiyle birlikte dijitalleşme ile ilgili kavramlar da giderek daha fazla gündeme gelmektedir. Dijitalleşme ile ilgili kavramlar kısa sürede hayatın her alanında görülmeye başlamıştır (Ballı, 2022: 251). Teknolojik gelişmenin sürekli devam etmesi ve daha yaygın kullanılması paralel olarak üretilen veri miktarının artması sonucunu doğurmuştur. Bu durumda muhasebe mesleği kayıtlarının da elektronik ortamda tutulması ve arşivlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Türkiye’de ve dünyada dijital dönüşümün hızlı bir şekilde devam etmesine paralel olarak sistemleri gün geçtikçe daha fazla gündeme gelmektedir (Özdemirci, 2019: 170).

Muhasebe mesleğinde dijitalleşmenin diğer meslek gruplarına göre etki düzeyi yüksektir. Dijitalleşme, muhasebe meslek mensuplarının dijital okuryazarlık düzeyinin yüksek olmasını şart hale getirmektedir. Dijitalleşme ile birlikte muhasebe meslek mensuplarının üretkenlik ve yeterlik seviyesinin yüksek olması gerekmektedir (Yardımcıoğlu, Karahan ve Yörük, 2019: 35).

Dijitalleşme köklü değişimlere yol açmakla birlikte muhasebe mesleğindeki gelişmeleri hızlandırarak kullanımı zorunlu hale getirmiştir. Dijitalleşme ile birlikte iş ve işleyiş değişmiş, muhasebe işlemlerinde e-uygulamalara geçilmesi hedeflenmiştir. Bunun sonucu meslek mensuplarına zaman tasarrufu, hatalı işlem sayısının azalması ve verimlilik olarak dönse de, teyit edilmemiş bilgi gibi bazı olumsuz dönüşleri de olmuştur.

Araştırmanın amacı dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerinde etkinin incelenmesidir. Çalışma Antalya ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme ile ilgili oluşan etkinin teknoloji kabul modeli ile incelenmesi üzerinde yapılmıştır. Çalışmada, muhasebe mesleğine yön veren, yapılan iş ve işlemlerin sonucunu etkileyen dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisinin incelenmesi bu alanda araştırma yapacak kişilere katkı sağlaması da amaçlanmıştır.

Çalışmanın devam eden bölümleri şu şekildedir; girişten hemen sonra literatür taraması yer almakta, daha sonra araştırmanın yöntemi ve analizi bölümünde araştırmanın amacı, evreni ve örnekleme, sınırlılıkları ve varsayımları, araştırmanın veri seti yer almaktadır. Son bölümde ise sonuç yer almakta ve çalışma tamamlanmaktadır.

2. Literatür

Dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisini inceleyen ve teknoloji kabul modeli ile ortaya koyan çalışmalar yer almaktadır.

Özer, Özcan ve Aktaş (2010), muhasebe çalışanlarının teknolojiyi kullanmasının teknoloji kabul modeli ile incelediği çalışmada fayda algısı ile kullanım kolaylığı algısının bilgi teknolojilerinin kullanılmasına yönelik tutumunu pozitif yönde etkilediği sonucuna varmışlardır. Araştırmada muhasebe mesleği mensuplarının teknoloji kabul düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiş, buna yönelik olumlu tutum örnekleri belirtilmiştir.

Özer, Günlük ve Özcan (2019), muhasebe eğitiminde uzaktan eğitim uygulamalarının teknoloji kabul modeli açısından ele alınması konulu çalışmada algılanan kullanılabilirlik ve algılanan kullanım kolaylığının muhasebe mesleği mensuplarının algılarını pozitif yönde etkilediği yönünde sonuçlara ulaşımlardır. Araştırmada muhasebe mesleği mensuplarının teknoloji kabul modeli aracılığıyla uzaktan eğitime yönelik pozitif yönlü tutumlar sergileyeceğini gösteren sonuçlar elde edilmiştir.

Arslan ve Karkacier (2019), çalışmalarında dijital dönüşüm süreci içinde yönetim muhasebesinin geleceğiyle ilgili araştırmada endüstri 4.0 kapsamında ortaya çıkan yenilikleri yakalayabilmenin işletmelerin performansı açısından belirleyici olduğunu gösteren sonuçlara ulaşımlardır. Araştırmada dijital dönüşüm ve endüstri 4.0'ın muhasebe mesleği süreçlerini büyük oranda değiştirdiği dile getirilmiştir.

Yıldırım ve Kaplan (2019), teknoloji kabul modeli konulu çalışmada mobil uygulamalar özelinde değerlendirmeler yapmışlardır. Araştırmada kullanım kolaylığının tüketicilerin yeni teknolojileri benimsenmesinde etkili bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada sonucunda teknoloji kabul modelinde olumlu tutumların çevreye tavsiye etme örneklerini ortaya çıkardığı görülmüştür.

Kefe ve Kanarış (2019), teknolojik gelişmelerin meydana getirdiği değişimlerin muhasebe işlemlerinin elektronik ortamlara taşınmasını beraberinde getirdiği sonucuna ulaştığı araştırmada Türkiye'de e-faturaya hızlı bir şekilde geçiş yapıldığını vurgulamıştır. Araştırmada örnek olaylar üzerinden Türkiye'de e-fatura uygulamasının benimsendiği ortaya koyulmuştur.

Erdoğan (2020) çalışmasında, Malatya ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının teknolojik gelişme ve dijitalleşme sürecinde e-uygulama kullanımını etkileyen faktörlerin Teknoloji Kabul Modeli ile belirlenmesi amaçlanmıştır. Malatya'da faaliyette olan 180 muhasebe meslek mensubuna anket uygulanmıştır. Anket sonuçları, muhasebe meslek mensuplarının e-uygulamaların kullanım kolaylığına ve sağladığı faydaya ilişkin olumlu tutumlara sahip olmasının onların e-uygulamaları kullanma niyetlerini olumlu ve önemli seviyede etkilediğini göstermektedir.

Taşel (2020), dijitalleşmenin ticaret ve ekonomiye etkileri hakkındaki araştırmada işlerin büyük oranda dijital ortamlara aktarıldığını, bunun işlerin geleneksel yöntemler yerine dijital yöntemlerle yapılmasını beraberinde getirdiğini gösteren sonuçlara ulaşımlardır. Araştırma sonucunda küresel salgın örneğinde olduğu gibi beklenmedik durumlar karşısında dijital teknolojilerden yararlanılmasının gerektiği belirtilmiştir. Özellikle ulusal ve uluslararası düzeyde artan rekabetle birlikte çalışma hayatında dijitalleşmenin kullanılmasının önemi vurgulanmıştır.

Seyhun ve Kurtuldu (2020), teknoloji kabul modeliyle mobil alışveriş uygulaması hakkındaki tutumları ele aldığı araştırmada algılanan fayda, yenilikçilik, güven ve doyum unsurlarının davranışları etkilediği yönünde sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma sonucunda tüketicilerin ihtiyaçlarının teknoloji kabul modelini benimseme açısından etkili olduğu belirlenmiştir.

Pusmaz ve Özulucan (2021), muhasebe meslek mensuplarının dijital muhasebe okuryazarlıkları ile ilgili çalışmada muhasebe mesleği mensuplarının dijital okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu yönünde sonuçlar elde etmişlerdir. Muhasebe alanında dijital uygulamaların etkili ve verimli bir şekilde

kullanılması için hizmet içi eğitimlere ihtiyaç olabileceği araştırmanın sonuçları arasındadır. Araştırmada ayrıca muhasebe mesleğini yapan bireylerin dijital okuryazarlık düzeylerinin yüksek olmasının işlerin daha kolay yapılmasını sağladığı, bunun da kayıtlı ekonomiye katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Şeker ve Hoş (2021) çalışmalarında, dijitalleşme ile muhasebe uygulamalarının kullanımına yönelik görüşleri ve etkisi olan faktörleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Teknoloji Kabul Modeli ile SMMM'ler üzerinde anket çalışması yapılmış ve sonucunda dijital uygulamalara karşı algılanan faydanın, kullanma niyeti üzerinde olumlu etkisi olduğu ancak kullanım kolaylığı, algılanan fayda ve kullanma niyetinde olumlu etkisi olduğu halde istatistiksel sonuçların anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ersoy (2022) çalışmasında, Aksaray ilinde faaliyette olan muhasebe meslek mensuplarının e-dönüşüm ile birlikte yaşanan sorunlar, olumlu ve olumsuz etkilerinin yanı sıra beklentileri ve bunların ortaya çıkardığı risklerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. 210 muhasebe meslek mensubundan 130'u kabul ederek ankete katılmış ve bunun sonucunda dijitalleşmenin iş performansına katkısı, iş yükünü azalttığı ve muhasebe mesleğini daha verimli hale getirdiğine ulaşılmıştır.

Topçuoğlu, Kavak ve Yenikaya (2022), dijital liderlik ve teknoloji kabul modeli konulu araştırmada dijital dönüşüm, dijital yetkinlik, yenilik stratejisi konuların pozitif tutumların olduğunu gösteren sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmada teknoloji kabul modelinin farklı meslekler için kullanılabilir nitelikte olduğu belirtilerek giderek daha fazla gündeme geleceği öngörülmüştür.

Saygılı, Yalçıntekin ve Çakırsoy (2022), muhasebe programlarına yönelik değiştirme niyetinin teknoloji kabul modeli ile ele alındığı araştırmada teknoloji kabul modelinin muhasebe programlarını değiştirme niyetini açıklamada etkili bir model olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada katılımcıların tutumlarının algılanan değer, değiştirme niyeti ile ilişkili olduğu ortaya konulmuştur.

3. Araştırmanın yöntemi ve analizi

Bu bölümde araştırmanın amacı, araştırma kapsamında belirlenen evren ve örneklem çalışmaya yön veren hipotezler ve araştırmanın sınırlılığı hakkında bilgi verilecektir.

3.1. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı, dijitalleşmenin Antalya ilinde bulunan muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisini tespit etmektir. Araştırma kapsamında muhasebe meslek mensupları üzerindeki etki cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, mesleki tecrübe ve mesleki unvan bakımından farklılıkların varlığı ve yokluğu incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda 406 muhasebe meslek mensubuna anket çevrimiçi (Google Forms) aracılığıyla 14'ü demografik, 27'si teknoloji kabul modeli ölçeğinden oluşan sorular yöneltilmiştir. Anket SPSS programı ile analiz edilmiş ve bulgular ile birlikte dijitalleşmenin etkisi ortaya konulmuştur.

3.2. Araştırmanın evreni ve örnekleme

Araştırmanın evrenini Antalya ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Antalya ilinde 2023 yılında kayıtlı 3651 meslek mensubundan, %95 güven aralığına göre ulaşılması gereken minimum örneklem sayısından fazla muhasebe meslek mensubuna ulaşılmıştır.

Yapılan anket sonucunda 406 kişiye ulaşılarak araştırma yapılmıştır. Örneklem olarak kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak ankete katılmak isteyen 406 muhasebe meslek mensubu üzerinde anket uygulanmıştır.

3.3. Araştırmanın sınırlılıkları ve varsayımları

Araştırmanın sadece Antalya ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarını kapsamı dolayısıyla araştırmanın kısıtını oluşturmaktadır. Araştırmanın varsayımları; katılımcıların ankette yer alan soruları okuyup anladıkları ve buna göre yanıtladıkları, düşüncelerini gizlemeden gerçek ve samimi bir şekilde yansıttıkları, araştırmanın konusunu oluşturan doğru katılımcılar ve kullanılan ölçeğin amacına ve çalışmayı gerçekleştirme noktasında uygun olduğudur.

3.4. Araştırmanın veri seti

Araştırmada Erdoğan (2020) tarafından Türkçe literatüre uyarlaması yapılan Teknoloji Kabul Modeli ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada muhasebe meslek mensuplarına yönelik Teknoloji Kabul Modeli ölçeği kullanılmıştır. 5’li likert tipi ölçekte 1 kesinlikle katılmıyorum, 2 katılmıyorum, 3 kararsızım, 4 katılıyorum, 5 kesinlikle katılıyorum şeklinde kodlanmıştır. Ölçekte algılanan fayda, çıktıların niteliği, yeterlik ve açıklık, kullanım kolaylığı boyutları bulunmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler anket yönetimi ile elde edilmiştir. Araştırma ulaşılması kolay olacağından çevrimiçi olarak (Google Forms) Antalya ilinde faaliyette olan muhasebe meslek mensupları üzerinde yapılmıştır. Araştırma 14 demografik soru, 27 madde Teknoloji Kabul Modeli ölçeğinden anketin tamamı 41 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın anketi iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisine yönelik ifadeler 5’li likert ölçeği tipine göre yanıtlar yer almaktadır. Ölçekte algılanan fayda, çıktıların niteliği, yeterlik ve açıklık, kullanım kolaylığı boyutları bulunmaktadır. Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

4. Bulgular

Bu bölümde katılımcılara ait demografik bilgiler ölçeğin güvenilirliği, geçerliliğin test edilmesi ve açıklayıcı faktör analizi sonuçları, hipotez testleri ve test sonuçları yer almaktadır.

4.1. Demografik istatistikler

Çalışmanın bu bölümünde demografik istatistiksel verilerin analizi verilmektedir.

Çalışmaya katılım sağlayan muhasebe meslek mensuplarının demografik verilerine ait tanımlayıcı istatistikleri çalışmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Dağılımları

		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	196	48,3
	Erkek	210	51,7
	Toplam	406	100,0
Yaş	18-24	50	12,3
	25-30	105	25,9
	31-35	74	18,2
	36-40	75	18,5
	41 ve üzeri	102	25,1
	Toplam	406	100,0
Medeni Durum	Evli	244	60,1
	Bekar	162	39,9
	Toplam	406	100,0
Eğitim Düzeyi	Lise	30	7,4
	Ön Lisans	80	19,7
	Lisans	256	63,1
	Lisansüstü	40	9,9
	Toplam	406	100,0
Mesleki Ünvan	Muhasebe Meslek Elemanı	206	50,7
	SMMM Stajyeri	60	14,8
	SMMM	140	34,5
	Toplam	406	100,0
Gelir Düzeyi	15000 ve altı	160	39,4
	15001-20000	104	25,6
	20001 ve üzeri	142	35,0
	Toplam	406	100,0
Mesleki Tecrübe	1-5	159	39,2
	6-10	83	20,4
	11-15	53	13,1
	16-20	40	9,9
	21 ve üzeri	71	17,5
	Toplam	406	100,0
Bilgisayarlı Muhasebe Dersi Alma Durumu	Evet	277	68,2
	Hayır	129	31,8
	Toplam	406	100,0
E-Muhasebe Uygulamalarını Kullanma Durumu	Evet	379	93,3
	Hayır	27	6,7
	Toplam	406	100,0
En Çok Bilinen Muhasebe Paket Programı	Luca	188	46,3
	Zirve	72	17,7
	Netsis	48	11,8
	Logo	42	10,3
	Diğer	56	13,8
	Toplam	406	100,0
En Çok Kullanılan Dijital Ürünler	Arama Motorları	105	25,9
	Mobil Araçlar	96	23,6
	Yazılım	89	21,9
	E-mail	66	16,3
	Diğer	50	12,3
En Çok Kullanılan Mesleki Dijital Ürünler	Toplam	406	100,0
	İnteraktif Vergi Dairesi	162	39,9
	İnternet Vergi Dairesi	112	27,6
	E-Uygulamalar	108	26,2
	Diğer	24	5,9
Dijitalleşmeden Görülen En Etkili Fayda	Toplam	406	100,0
	Zaman Tasarrufu	250	61,6
	Hatalı İşlem Azaltılması	72	17,7
	Verimliliği Artırmak	42	10,3
	Diğer	42	10,3
Toplam	406	100,0	

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Dağılımları (Devamı)

	Frekans (f)	Yüzde (%)	
Dijitalleşmeden Görülen En Etkili Zarar	Teyit Edilmemiş Bilgi	150	36,9
	Eleman Bulma	125	30,8
	Fiziksel Sosyalleşme Azalması	91	22,4
	İşgücü Azalması	40	9,9
	Toplam	406	100,0

Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının %48,3'ü kadın, %51,7'si ise erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların %12,3'ü 18-24 yaş aralığında %25,9'u 25-30 yaş aralığında, %18,2'si 31-35 yaş aralığında, %18,5'i 36-40 yaş aralığında ve %25,1'i 41 ve üzeri yaş aralığındadır. Katılımcıların %60,1'i evli, %39,9'u bekar katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan muhasebe meslek e-mensuplarının eğitim durumlarına göre, %7,4'ü lise, %19,7'si ön lisans, %63,1'i lisans, %9,9'u lisansüstü öğrenim durumuna sahip katılımcılardan oluşmaktadır. Ünvanlarına göre, %50,7'si muhasebe meslek elemanı, %14,8'i SMMM Stajyeri, %34,5'i SMMM katılımcılarından oluşmaktadır. Gelir durumuna göre %39,4'ü 15000 ve altı gelire sahip, %25,6'sı 15001 – 20000 arası gelire sahip, %35'i ise 20001 ve üzeri gelire sahip katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının %39,2'si 1-5 yıl tecrübeye, %20,4'ü 6-10 yıl tecrübeye, %13,1'i 11-15 yıl tecrübeye, %9,9'u 16-20 yıl tecrübeye ve %17,5'i 21 yıl ve üzeri tecrübeye sahip katılımcılardan oluşmaktadır. Bilgisayarlı muhasebe dersi alma durumlarına göre %68,2'si evet, %31,8'i hayır yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır. E-muhasebe uygulamalarını kullanma durumlarına göre 93,3'ü evet, %67,7'si hayır yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır. En çok bildikleri muhasebe paket programlarına göre %46,3'ü Luca, %17,7'si Zirve, %11,8'i Netsis, %10,3'ü Logo ve %13,8'i diğer program yanıtı verilmiştir. En çok kullandıkları dijital ürünlere %25,9'u arama motorları, %23,6'sı mobil araçlar, %21,9'u yazılım, %16,3'ü e-mail ve %12,3'ü diğer yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır. En çok kullandığı mesleki dijital ürünler de %39,9'u İnteraktif Vergi Dairesi, %27,6'sı İnternet Vergi Dairesi, %26,6'sı E-uygulamalar ve %5,9'u ise diğer yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeden gördükleri en etkili fayda da 61,6'sı zaman tasarrufu, %17,7'si hatalı işlem azaltılması, %10,3'ü verimliliği arttırmak ve %10,3'ü ise diğer yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeden gördükleri en etkili zararın %36,9'u teyit edilmemiş bilgi, %30,8'i eleman bulma, %22,4'ü fiziksel sosyalleşme azalması ve %9,9'u işgücü azalması yanıtını veren katılımcılardan oluşmaktadır.

4.2. Ölçeğin güvenilirliği

Çalışmada kullanılan ölçeğin güvenilirliğini ölçmek için Cronbach's Alpha değeri araştırılmış ve şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 2. Ölçeğin Güvenilirlik Sonuçları

Katılımcı Sayısı	Cronbach's Alpha Değeri
406	0,958

Tablo 2'ye göre ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,958 olarak tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre araştırmada kullanılan ölçeğin oldukça güvenilir olduğu görülebilmektedir.

4.3. Ölçeğin geçerliliğinin test edilmesi, açıklayıcı faktör analizi sonuçları

Araştırmaya katılım sağlayan muhasebe meslek mensuplarının; dijitalleşmeye yönelik algı düzeylerinin belirli başlıklar altında toplanarak daha kolay analiz edilebilmesi için ve ölçekteki ifadelere verilen cevaplar neticesinde ulaşılan verilerden elde edilen çok sayıdaki değişkenin daha az sayıda ve belirli değişkenler ile ifade edebilmesi için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır.

Gerçekleştirilen açıklayıcı faktör analizi neticesinde öncelikle Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testleri sonuçları şu şekildedir:

Tablo 3. Faktör Analizi Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Değeri	0,947
Bartlett Küresellik Testi Sonucu	8228,234
df	351
Significance Değeri	0,000

Tablo 3' göre KMO değeri 0,947 olarak tespit edilmiş ve faktör analizine dahil edilen ölçekteki ifadelere ait veri setinin faktör analizi için uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca significance değerinin 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte ölçeğin geçerli olduğu da tespit edilmiştir.

Açıklayıcı faktör analizi neticesinde faktörlerin altında toplanan ifadelere ait faktör yükü değerleri, faktörlerin varyans açıklama oranı, faktörlerin özdeğerleri, faktörlerin güvenilirlik değerleri ile faktörlerin ortalama değerleri şu şekildedir:

Tablo 4. Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Faktörler	Faktör Yüklü	Varyans Açıklama Oran (%)	Özdeğer	Güvenilirlik	Ortalama
FAKTÖR 1: Algılanan Fayda		20,070	5,419	0,892	4,4495
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımı iş performansımı geliştirir.	0,755				
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımının yararlı olduğunu düşünüyorum.	0,740				
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımı işteki etkililiğimi (hedeflerime ulaşma derecem) artırır.	0,708				
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımı verimliliğimi/üretkenliğimi artırır.	0,699				
Mesleğimde dijital muhasebe uygulamalarını kullanmak önemlidir.	0,647				
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımı karmaşık görevleri daha kısa zamanda gerçekleştirmemi sağlar.	0,635				
FAKTÖR 2: Çıktıların Niteliği		18,812	5,079	0,939	4,4623
Yakın gelecekte, dijital muhasebe uygulamalarını kullanma eğilimindeyim.	0,686				
Görevlerimi yerine getirmek için e-uygulamaları kullanmayı tercih ederim.	0,659				
Dijital muhasebe uygulamalarına erişimim olduğunda onu kullanabileceğimi düşünüyorum.	0,649				
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanarak yaptığım işlerin sonuçlarının niteliği yüksektir.	0,596				
Dijital muhasebe uygulamaları mesleğimle ilişkilidir.	0,595				
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanarak elde ettiğim raporların kalitesi yüksektir.	0,579				
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanarak yaptığım işlerin sonuçlarının niteliğine ilişkin herhangi bir sorunum yoktur.	0,575				
Dijital muhasebe uygulamalarına erişim imkanım olursa bu uygulamaları kullanma niyetindeyim.	0,557				
Dijital muhasebe uygulamaları işimle ilgili birçok görevi yerine getirmeye uygundur.	0,553				
Dijital muhasebe uygulamalarını ilerleyen zamanlarda da kullanmayı planlıyorum.	0,455				
FAKTÖR 3: Yeterlilik ve Açıklık		15,012	4,053	0,882	4,3617
Yeterince uğraşırsam bilgisayarla ilgili sorunları çözebilirim.	0,753				
İhtiyaç duyduğum uygulamaları/yazılımları rahatlıkla kullanabilirim.	0,738				
Bilgisayarda yeni bir durumla karşılaştığımda ne yapacağımı bilirim.	0,666				
Yeni bir e-muhasebe uygulaması/teknolojisi ortaya çıktığında onu kullanmak isterim.	0,629				
Yeni e-muhasebe uygulamalarını/teknolojilerini denemeyi severim.	0,608				
Bilgisayarı iyi bir şekilde kullanabilirim.	0,595				
Meslektaşlarım arasında, yeni e-muhasebe uygulamalarını/teknolojilerini genellikle ilk deneyimleyenlerdenimdir.	0,519				
FAKTÖR 4: Kullanım Kolaylığı		12,367	3,339	0,832	4,1281
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanmak çok fazla zihinsel çaba gerektirmemektedir.	0,805				
Dijital muhasebe uygulamalarının kullanımı açık ve anlaşılırdır.	0,783				
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanmanın kolay olduğunu düşünüyorum.	0,734				
Dijital muhasebe uygulamalarını kullanarak yapmak istediklerimi kolayca yaptığımı düşünüyorum.	0,504				

4.4. Araştırma hipotez testleri ve test sonuçları

Bu kısımda araştırma kapsamında oluşturulan hipotezlere yer verilmekte ve sonrasında her bir hipoteze yönelik yapılan hipotez testi sonuçları sırasıyla yer almaktadır. Çalışmadaki veriler normal dağılıma uygun olduğu için oluşturulan hipotezleri test etmek için parametrik olan testlerden Independent Samples T Testinden ve Oneway Anova Testinden faydalanılmıştır.

Hipotezler ve hipotez testi sonuçları aşağıda sırasıyla yer almaktadır:

H₁ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.

H₁ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₁ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 5. H₁ Hipotezine Ait t Testi Sonuçları

Faktörler	Cinsiyet				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Kadın		Erkek			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Algılanan Fayda	4,4039	,63670	4,4921	0,63013	0,162	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4388	,53477	4,4843	0,61713	0,429	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,2981	,61853	4,4211	0,64348	0,051	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,0638	,72174	4,1881	0,82773	0,107	Ret

Tablo 5'e göre tüm faktörlere ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı için hipotez reddedilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir.

H₂ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların yaşlarına göre farklılık göstermektedir.

H₂ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₂ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 6. H₂ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Yaş Aralığı					F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	18-24	25-30	31-35	36-40	41 ve üzeri			
	Ortalama							
Algılanan Fayda	4,4933	4,4000	4,4797	4,4867	4,4297	0,349	0,845	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4280	4,4305	4,4541	4,5427	4,4588	0,487	0,745	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,3600	4,2993	4,3398	4,5257	4,3221	1,642	0,163	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,1000	4,0881	4,1014	4,2767	4,0931	0,837	0,502	Ret

Tablo 6'ya tüm faktörlere ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde olmadığı için hipotez reddedilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların yaşlarına göre farklılık göstermemektedir.

H₃ Ana Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların medeni durumlarına göre farklılık göstermektedir.

H₃ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₃ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 7. H₃ Hipotezine Ait t Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Medeni Durum				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Evli		Bekar			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Algılanan Fayda	4,4180	,62315	4,4969	,64922	0,220	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4426	,56254	4,4920	,60248	0,401	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,3156	,63600	4,4312	,62594	0,072	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,1045	,78130	4,1636	,77886	0,456	Ret

Tablo 7'ye göre tüm faktörlere ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı için hipotez reddedilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların medeni durumlarına göre farklılık göstermemektedir.

H₄ Ana Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim durumlarına göre farklılık göstermektedir.

H₄ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₄ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 8. H₄ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Eğitim Durumu				F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü			
	Ortalama						
Algılanan Fayda	4,2889	4,6000	4,4102	4,5208	2,674	0,047	Kabul
Çıktıların Niteliği	4,3767	4,5838	4,4379	4,4400	1,572	0,195	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,2714	4,4482	4,3694	4,2071	1,511	0,211	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,0333	4,2375	4,1289	3,9750	1,188	0,314	Ret

Tablo 8'de H₄ hipotezi test sonuçlarına göre sadece algılanan fayda boyutuna ait significance değeri 0,05 anlamlılık düzeyinde olduğu için hipotez algılanan fayda boyutunda kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmenin algılanan faydası hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Algılanan fayda boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark önlisans ve lise eğitim durumuna sahip katılımcılar arasındadır. Önlisans eğitim düzeyine sahip katılımcılar lise eğitim düzeyine sahip katılımcılara göre dijitalleşmenin algılanan faydası konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₅ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların unvanlarına göre farklılık göstermektedir.

H₅ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₅ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 9. H₅ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Unvanlar			F Değeri	P Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Muhasebe Meslek Elemanı	SMMM Stajyeri	SMMM			
	Ortalama					
Algılanan Fayda	4,4951	4,5028	4,3595	2,168	0,116	Ret
Çıktıların Niteliği	4,5005	4,5383	4,3736	2,634	0,073	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,4369	4,3405	4,2602	3,316	0,037	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,2767	4,0375	3,9482	8,146	0,000	Kabul

Tablo 9’da H₅ hipotezi test sonuçlarına göre sadece yeterlilik ve açıklık boyutu ile kullanım kolaylığı boyutlarına ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu için hipotez yeterlilik ve açıklık boyutu ile kullanım kolaylığı boyutu kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık ile dijitalleşmenin kullanım kolaylığı hakkındaki görüşleri; katılımcıların mesleki unvanlarına göre farklılık göstermektedir.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark muhasebe meslek elemanları ve SMMM’ler arasındadır. Muhasebe meslek elemanları; SMMM’lere göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Dijitalleşmenin kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında benzer şekilde görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark muhasebe meslek elemanları ve SMMM’ler arasındadır. Muhasebe meslek elemanları; SMMM’lere göre dijitalleşmenin kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₆ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların gelir düzeylerine göre farklılık göstermektedir.

H₆ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₆ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 10. H₆ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Gelir Düzeyleri			F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	15000 ve altı	15001-20000 arası	20001 ve üzeri			
	Ortalama					
Algılanan Fayda	4,4302	4,4423	4,4765	0,209	0,812	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4956	4,4298	4,4486	0,468	0,627	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,3795	4,3283	4,3662	0,210	0,811	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,2281	4,1298	4,0141	02,860	0,058	Ret

Tablo 10'a göre tüm faktörlere ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı hipotez reddedilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların gelir düzeylerine göre farklılık göstermemektedir.

H₇ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların mesleki tecrübelerine göre farklılık göstermektedir.

H₇ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₇ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 11. H₇ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Mesleki Tecrübe (Yıl Sayısı)					F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	1-5	6-10	11-15	16-20	21 ve üzeri			
	Ortalama							
Algılanan Fayda	4,4591	4,4137	4,3491	4,5542	4,4859	0,737	0,567	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4541	4,4530	4,4302	4,5550	4,4634	0,309	0,872	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,3639	4,3666	4,3261	4,4714	4,3159	0,433	0,784	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,1604	4,0693	4,2217	4,2188	4,0035	0,965	0,427	Ret

Tablo 11'e göre tüm faktörlere ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı için hipotez reddedilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların gelir düzeylerine göre farklılık göstermemektedir.

H₈ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim hayatlarında daha önce bilgisayarlı muhasebe dersi alma durumlarına göre farklılık göstermektedir.

H₈ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₈ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 12. H₈ Hipotezine Ait t Testi Sonuçları

Faktörler	Bilgisayarlı Muhasebe Dersi Alma Durumu				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Evet		Hayır			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Algılanan Fayda	4,4164	,64964	4,5207	,59549	0,123	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4245	,57216	4,5434	,58615	0,054	Ret
Yeterlilik ve Açıklık	4,3265	,63274	4,4374	,63179	0,101	Ret
Kullanım Kolaylığı	4,0424	,78439	4,3120	,74019	0,001	Kabul

Tablo 12’de H₈ hipotezi test sonuçlarına göre sadece dijitalleşmenin kullanım kolaylığı boyutuna ait significance değeri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu için hipotez sadece kullanım kolaylığı boyutu kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmenin kullanım kolaylığı hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim hayatlarında daha önce bilgisayarlı muhasebe dersi alma durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; daha önce bilgisayarlı muhasebe dersi almayan katılımcılar alanlara göre dijitalleşmenin kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₉ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların e-muhasebe uygulamalarını kullanma durumlarına göre farklılık göstermektedir.

H₉ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₉ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 13. H₉ Hipotezine Ait t Testi Sonuçları

Faktörler	E-Muhasebe Uygulamalarını Kullanma Durumu				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Evet		Hayır			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Algılanan Fayda	4,4657	,62631	4,2222	,70862	0,054	Ret
Çıktıların Niteliği	4,4926	,55186	4,0370	,76518	0,000	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,3946	,60630	3,8995	,82143	0,005	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,1464	,77600	3,8704	,80375	0,076	Ret

Tablo 13’de H₉ hipotezi test sonuçlarına göre sadece çıktıların niteliği boyutu ile yeterlilik ve açıklık boyutuna ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu için hipotez, çıktıların niteliği boyutu ile yeterlilik ve açıklık boyutları kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmede çıktıların niteliği ile dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık hakkındaki

görüşleri; katılımcıların e-muhasebe uygulamalarını kullanma durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; e-muhasebe uygulamalarını kullanan katılımcılar kullanmayanlara göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında ise görülmektedir ki; benzer şekilde e-muhasebe uygulamalarını kullanan katılımcılar kullanmayanlara göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₁₀ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların en çok bildikleri muhasebe paket programa göre farklılık göstermektedir.

H₁₀ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₁₀ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 14. H₁₀ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	En Çok Bilinen Muhasebe Paket Programı					F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Luca	Zirve	Netsis	Logo	Diğer			
	Ortalama							
Algılanan Fayda	4,5204	4,3704	4,4271	4,5357	4,2679	2,253	0,063	Ret
Çıktıların Niteliği	4,5112	4,3792	4,6479	4,4786	4,2339	4,265	0,002	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,3830	4,2579	4,5804	4,4048	4,2041	2,933	0,021	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,1303	4,0069	4,5313	4,1250	3,9330	4,682	0,001	Kabul

Tablo 14’de H₁₀ hipotezi test sonuçlarına göre çıktıların niteliği boyutu, yeterlilik ve açıklık boyutu ile kullanım kolaylığı boyutlarına ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde hipotez belirtilen boyutlar kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmede çıktıların niteliği, dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık ile dijitalleşmenin kullanım kolaylığı hakkındaki görüşleri; katılımcıların en çok bildikleri muhasebe paket programına göre farklılık göstermektedir.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark Netsis programını bilenler ile diğer paket programları bilenler arasındadır. Netsis programını bilenler; diğer paket programları bilenlere göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark yine Netsis programını bilenler ile diğer paket programları bilenler arasındadır. Netsis programını bilenler; diğer paket programları bilenlere göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark yine Netsis programını bilenler ile diğer paket programları bilenler

arasındadır. Netsis programını bilenler; diğer paket programları bilenlere göre dijitalleşmede kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₁₁ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların en çok kullandıkları dijital ürüne göre farklılık göstermektedir.

H₁₁ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₁₁ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 15. H₁₁ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	En Çok Kullanılan Dijital Ürün					F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Arama Motorları	Mobil Araçlar	Yazılım	E-mail	Diğer			
	Ortalama							
Algılanan Fayda	4,6333	4,2847	4,6011	4,2803	4,3333	7,097	0,000	Kabul
Çıktıların Niteliği	4,6448	4,3302	4,5506	4,3152	4,3700	6,053	0,000	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,6313	4,2068	4,4334	4,1926	4,1886	9,275	0,000	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,3833	3,9948	4,1404	3,9545	4,0550	4,603	0,001	Kabul

Tablo 15’de H₁₁ hipotezi test sonuçlarına göre bütün boyutlara ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde hipotez kabul edilmiştir. Muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; muhasebe meslek mensuplarının en çok kullandıkları dijital ürüne göre farklılık göstermektedir.

Algılanan fayda boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark arama motorlarını kullananlar ile e-mail kullananlar arasındadır. Arama motorlarını kullananlar; e-mail kullananlara göre dijitalleşmenin algılanan faydası konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde arama motorlarını kullananlar ile e-mail kullananlar arasındadır. Arama motorlarını kullananlar; e-mail kullananlara göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark arama motorlarını kullananlar ile diğer dijital ürünleri kullananlar arasındadır. Arama motorlarını kullananlar; diğer dijital ürünleri kullananlara göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark arama motorlarını kullananlar ile e-mail kullananlar arasındadır. Arama motorlarını kullananlar; e-mail kullananlara göre dijitalleşmede kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₁₂ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların en çok kullandıkları mesleki dijital ürüne göre farklılık göstermektedir.

H₁₂ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₁₂ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 16. H₁₂ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	En Çok Kullanılan Mesleki Dijital Ürün				F Değeri	P Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	İnteraktif Vergi Dairesi	İnternet Vergi Dairesi	E-Uygulamalar	Diğer			
	Ortalama						
Algılanan Fayda	4,6800	4,2902	4,3488	4,0903	14,245	0,000	Kabul
Çıktıların Niteliği	4,6438	4,4036	4,3380	4,0708	11,917	0,000	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,5071	4,3878	4,2235	3,8810	9,820	0,000	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,2114	4,2723	3,9491	3,6979	6,476	0,000	Kabul

Tablo 16'da H₁₂ hipotezi test sonuçlarına göre bütün boyutlara ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde hipotez kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; muhasebe meslek mensuplarının en çok kullandıkları mesleki dijital ürüne göre farklılık göstermektedir.

Algılanan fayda boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark interaktif vergi dairesini kullananlar ile diğer mesleki dijital ürünleri kullananlar arasındadır. İnteraktif vergi dairesini kullananlar; diğer mesleki dijital ürünleri kullananlara göre dijitalleşmenin algılanan faydası konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde interaktif vergi dairesini kullananlar ile diğer mesleki dijital ürünleri kullananlar arasındadır. İnteraktif vergi dairesini kullananlar; diğer mesleki dijital ürünleri kullananlara göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde interaktif vergi dairesini kullananlar ile diğer mesleki dijital ürünleri kullananlar arasındadır. İnteraktif vergi dairesini kullananlar; diğer mesleki dijital ürünleri kullananlara göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark internet vergi dairesini kullananlar ile diğer mesleki dijital ürünleri kullananlar arasındadır. İnternet vergi dairesini kullananlar; diğer mesleki dijital ürünleri kullananlara göre dijitalleşmede kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₁₃ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların dijitalleşmeden gördüğü en etkili faydaya göre farklılık göstermektedir.

H₁₃ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₁₃ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 17. H₁₃ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Dijitalleşmeden Görülen En Etkili Fayda				F Değeri	p Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Zaman Tasarrufu	Hatalı İşlem Azaltılması	Verimliliği Artırmak	Diğer			
	Ortalama						
Algılanan Fayda	4,4613	4,2755	4,4524	4,6746	3,673	0,012	Kabul
Çıktıların Niteliği	4,4632	4,3542	4,4262	4,6786	2,889	0,035	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,3657	4,2361	4,2041	4,7109	6,299	0,000	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,0860	4,0035	4,0952	4,6250	6,848	0,000	Kabul

Tablo 17’de H₁₃ hipotezi test sonuçlarına göre bütün boyutlara ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde hipotez kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme hakkındaki görüşleri; muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeden gördükleri en etkili faydaya göre farklılık göstermektedir.

Algılanan fayda boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar ile hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar; hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar göre dijitalleşmenin algılanan faydası konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar ile hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar; hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar ile verimliliğin artması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar; verimliliğin artması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Kullanım kolaylığı boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar ile hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Diğer konularda fayda gördüğünü belirten katılımcılar; hatalı işlemlerin azalması konusunda fayda gördüğünü belirten katılımcılar göre dijitalleşmede kullanım kolaylığı konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

H₁₄ Hipotezi: Katılımcıların dijitalleşme hakkındaki görüşleri; katılımcıların dijitalleşmeden gördüğü en etkili zarara göre farklılık göstermektedir.

H₁₄ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₁₄ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

Tablo 18. H₁₄ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Dijitalleşmeden Görülen En Etkili Zarar				F Değeri	P Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Teyit Edilmemiş Bilgi	Eleman Bulma	Fiziksel Sosyalleşme Azalması	İşgücü Azalması			
	Ortalama						
Algılanan Fayda	4,5322	4,4013	4,5055	4,1625	4,155	0,006	Kabul
Çıktıların Niteliği	4,5060	4,4448	4,5396	4,1775	4,192	0,006	Kabul
Yeterlilik ve Açıklık	4,4886	4,3109	4,3878	3,9857	7,345	0,000	Kabul
Kullanım Kolaylığı	4,2017	4,0640	4,1896	3,9125	1,947	0,121	Ret

Tablo 18’de H₁₄ hipotezi test sonuçlarına göre algılanan fayda, çıktıların niteliği boyutu ile yeterlilik ve açıklık boyutlarına ait significance değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde hipotez belirtilen boyutlar kabul edilmiştir. Yani muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmede algılanan fayda, dijitalleşmede çıktıların niteliği ile dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık hakkındaki görüşleri; muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeden gördükleri en etkili zarara göre farklılık göstermektedir.

Algılanan fayda boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark dijitalleşme sebebiyle teyit edilmemiş bilgiye maruz kalma konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar ile dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Dijitalleşme sebebiyle teyit edilmemiş bilgiye maruz kalma konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar; dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılara göre dijitalleşmenin algılanan faydası konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Çıktıların niteliği boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark dijitalleşme sebebiyle fiziksel sosyalleşmenin azalması konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar ile dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Dijitalleşme sebebiyle fiziksel sosyalleşmenin azalması konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar; dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar göre dijitalleşmede çıktıların niteliği konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

Yeterlilik ve açıklık boyutunun ortalama değerlerine bakıldığında görülmektedir ki; gruplar arasındaki en yüksek fark benzer şekilde dijitalleşme sebebiyle teyit edilmemiş bilgiye maruz kalma konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar ile dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana

gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar arasındadır. Dijitalleşme sebebiyle teyit edilmemiş bilgiye maruz kalma konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılar; dijitalleşme sebebiyle işgücünde azalma meydana gelmesi konusunda zarar gördüğünü belirten katılımcılara göre dijitalleşmede yeterlilik ve açıklık konusunda daha olumlu düşünmektedirler.

5. Sonuç

Yeni bir teknolojinin ortaya çıkması halinde değişime direnç gösteren kişiler olduğu gibi yeniliği kabullenen kişiler de olmaktadır. Teknoloji kabul modeli, bireylerin yeni teknolojileri kabul ve ret nedenlerini anlama, tepkilerini inceleme, teknoloji kullanımı hakkında tahminler yürütme odak noktalarına sahiptir. Dünyada dijitalleşmenin hızlı bir şekilde yaygınlaşması ve yakın gelecek dijitalleşmenin insan hayatında daha yoğun şekilde etkili olması beklenmektedir. Muhasebe mesleği açısından bakıldığında dijitalleşmenin muhasebe mesleği ile ilgili süreçlere daha fazla yansımaya yönünde beklentiler bulunmaktadır. Bu nedenle muhasebe ile ilgili süreçlerde dijitalleşmenin hızlanarak devam etmesi söz konusu olacaktır. Teknolojinin sürekli bir şekilde gelişmesi, muhasebe mesleğinde dijital dönüşüm yaşanmasını beraberinde getirmiştir. Muhasebe süreçlerinin dijital ortamlara taşınması ve dijital muhasebe uygulamalarının yaygınlaşması, dijitalleşmenin muhasebe mesleğine etkileri arasında yer almaktadır.

Çalışmanın amacı, dijitalleşme sonucunda bu süreçte muhasebe meslek mensuplarının üzerindeki etkinin Teknoloji Kabul Modeli ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda muhasebe meslek mensupları üzerinde araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan ve sıklıkla tercih edilen anket tekniği tercih edilmiştir. Araştırmanın kapsamı Antalya ili olup, ana kütleyi Antalya'da aktif olan muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Antalya ilinde 2023 yılında kayıtlı faaliyette olan meslek mensubundan, %95 güven aralığına göre ulaşılması gereken minimum örneklem sayısından fazla muhasebe meslek mensubuna ulaşılmıştır. Yapılan anket sonucunda 406 kişiye ulaşılarak araştırma yapılmıştır. Araştırmanın kapsamında yer alan ölçekte demografik bilgilere yönelik sorular ve Teknoloji Kabul Modeli ölçek soruları ve likert tipi ifadeler yer almaktadır. Araştırma sonunda anketten elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Ölçekte yer alan ifadelerin sayısının fazla olmasından dolayı analizin daha basit yapılmasına yönelik dijitalleşmenin etkilerini belli başlıklar altında toplayabilmek için açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda güvenilirliği yüksek 4 faktör elde edilmiştir. Ölçek sonucu elde edilen 4 faktör şu şekildedir: algılanan fayda, çıktıların niteliği, yeterlilik ve açıklık, kullanım kolaylığı faktörleridir.

Dijitalleşmenin muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkisini incelemek için 406 çalışanın katıldığı bir araştırma yapılmıştır. Araştırmaya katılan bireyler Luca, Zirve, Netsis, Logo gibi muhasebe paket programlarını kullanmaktadırlar. Muhasebe meslek mensuplarının en çok kullandığı mesleki dijital ürünler ise interaktif vergi dairesi, internet vergi dairesi, e-uygulamalar şeklindedir. Araştırma sonucunda muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme neticesinde en çok zaman tasarrufu elde ettikleri tespit edilmiştir. Hatalı işlem sayısının azalması ve muhasebe işlemlerinin daha verimli hale gelmesi, dijitalleşmenin muhasebe meslek mensuplarına başlıca katkıları olarak belirlenmiştir.

Muhasebe mesleğinde dijitalleşmenin zararlarına dair ulaşılan sonuçlar ise teyit edilmemiş bilgi, eleman bulma, fiziksel sosyalleşmenin azalması, işgücünün azalması gibi yansımaların varlığını ortaya çıkarmıştır. SMMM'ler diğer meslek mensuplarına oranla kullanım kolaylığı, yeterlilik ve açıklık boyutunda daha olumlu yaklaşıma sahiptir. Bunun başında mesleki tecrübe gelmektedir. Kullanım kolaylığı boyutunda daha önce bilgisayarlı muhasebe dersi alma durumu farklılık göstermekte bunun da sebebi değişen ve gelişen teknoloji ile uygulama kullanımının farklılaşmasıdır. Çalışmada ulaşılan sonuçlara göre muhasebe mesleğinde dijitalleşme hakkındaki görüşleri yaş, cinsiyet, mesleki durum, mesleki tecrübe gibi demografik değişkenlerden etkilenmemektedir.

E-muhasebe uygulamalarını kullanma durumları, dijitalleşme hakkındaki yaklaşımı etkileyen faktörlerden bir diğeridir. E-muhasebe uygulamasını kullanan muhasebe meslek mensupları çıktılarının niteliği, yeterlik ve açıklık konularında pozitif düşünce içerisindedir. Ulaşılan sonuçlara göre muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme konusundaki yaklaşımları mesleki dijital ürüne göre değişmektedir. Kapsamı geniş ve işlevselliği yüksek uygulamalar muhasebe meslek mensupları tarafından daha çok tercih edilmekte ve bu sebeple interaktif vergi dairesini kullanan çalışanlar daha olumlu yaklaşıma sahiptir.

Dijitalleşmeden görülen faydalara göre dijitalleşme konusunda muhasebe meslek mensuplarının düşünceleri değişkenlik göstermektedir. Bu sonuca göre dijitalleşme ile birlikte muhasebe meslek mensuplarının yürütülen faaliyetlerin zaman tasarrufu, hatalı işlemlerin azalması ve verimliliğin artması anlaşılmaktadır.

Muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeden gördükleri zarara göre dijitalleşme konusundaki görüşleri değişmektedir. Dijitalleşme nedeniyle teyit edilmeyen bilgi sayısının artış göstermesi ve yetişmiş eleman bulma açısından çalışanların düşüncelerini etkileyen faktörler arasında kendisine yer edinmiştir.

6. Yazar beyanı

6.1. Araştırma ve yayın etiği beyanı

Bu makale, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 13.12.2023 tarih ve 143/14 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

6.2. Çıkar çatışması beyanı

Yazarlar açısından ya da üçüncü taraflar açısından makaleden kaynaklanan çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

Arslan, M.C. ve Karkacier, A., (2019). Dijital dönüşüm sürecinde yönetim muhasebesinin geleceğini etkileyen faktörlere kavramsal bir bakış. *Avrasya Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 6(6), 430-442.

Ballı, A. (2022). Türkiye'de dijital dönüşüm ve girişimcilik. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 57(1), 251-279.

Ersoy, Ş. N., (2022). *Muhasebe bürolarında çalışan muhasebe meslek mensuplarının e-dönüşüm süreci hakkındaki görüş ve beklentileri: Aksaray ili örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Kırşehir.

Erdoğan, E., (2020). *Dijital muhasebe uygulamaları kullanımının teknoloji kabul modeli ile incelenmesi: muhasebe meslek mensupları üzerine araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Kefe, İ. ve Kanarığ, Z. (2019). Türkiye'de e-fatura başvuru süreci ve kullanımı. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 25, 165-178.

Pusmaz, T. ve Özulucan, A. (2021). Muhasebe meslek mensuplarının dijital muhasebe okuryazarlık düzeylerinin tespiti kayseri ve Niğde illerinde bir araştırma. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(4), 1431-1452.

Topçuoğlu, E., Kavak, O. ve Yenikaya, M.A. (2022). İnovatif bir strateji olarak dijital liderliğin teknoloji kabul modeli ile analizi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 24(42), 569-585.

Saygılı, M., Yalçıntekin, T., ve Çakırsoy, E. (2022). Muhasebe programlarına yönelik değiştirme niyetinin teknoloji kabul modeli çerçevesinde incelenmesi: sakarya ili örneği. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 66, 129-146.

Seyhun, S., ve Kurtuldu, G. (2020). Genişletilmiş teknoloji kabul modeli bağlamında mobil alışveriş uygulamalarının benimsenmesini etkileyen faktörler. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 599-627.

Şeker, Y., ve Hoş, S. (2021). Muhasebe meslek mensuplarının dijital muhasebe uygulamalarını kullanımlarına ilişkin bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(4), 953-972.

Özdemirci, F. (2019). Milli e-arşiv bilgi sistemi ağı ve veri merkezi yapılanma önerisi: yenilikçi teknolojiler, yeni nesil arşivciler, yapay zeka ve ötesi. *Bilgi Yönetimi Dergisi*, 2(2), 169-176.

Özer, G., Günlük, M. ve Özcan, M. (2019). Muhasebe akademisyenlerinin muhasebe eğitiminde uzaktan eğitim uygulamaları kullanımına yönelik algılarının teknoloji kabul modeli çerçevesinde incelenmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12(1), 65-90.

Özer, G., Özcan, M. ve Aktaş, S. (2010). Muhasebecilerin bilgi teknolojisi kullanımının teknoloji kabul modeli ile incelenmesi. *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, 3278-3293.

Taşel, F. (2020). Dijitalleşmenin ticarete ve ekonomiye etkisi. *Beykoz Akademi Dergisi*, 8(2), 127-137.

Yardımcıoğlu, M., Karahan, M. ve Yörük, A. (2019). Dijitalleşme ışığında muhasebe mesleğinin geleceği. *İstanbul Üniversitesi Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, 61, 35-46.

Yıldırım, S. ve Kaplan, B. (2019). Mobil uygulama kullanımının benimsenmesi: teknoloji kabul modeli ile bir çalışma. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(19), 22-51.